

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2020-2021

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Artă sacră
1.5. Ciclul de studii	NIVEL LICENȚĂ
1.6. Programul de studii	Predare în limba română Curs (CO) - Atelier- Seminar - Laborator la zi - cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Studiul compoziției IV Disciplina de pregătire în domeniu			2.2. Cod disciplină	OLR3036		
2.3. Titularul activității de curs	lect. Univ. Dr. Marius Dan GHENESCU						
2.4. Titularul activității de seminar	lect. Univ. Dr. Marius Dan GHENESCU						
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare :	E	2.8. Regimul disciplinei	DPD

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după suport de curs, bibliografie și notițe					5
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
• Examinări					3
• Activități practice de atelier					60
Total ore activități individuale					108
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.8 Total ore din planul de învățământ	42				
3.9 Total ore pe semestru	150				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	Nu este cazul
4.2. De competențe	Aptitudini artistice plastice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	<i>Sală de atelier, Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio, Sală dotată cu tablă, sală de lectură, săli de muzeu, spații ecleziale</i>
5.2. De desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală de atelier, Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio, Sală dotată cu tablă, sală de lectură, săli de muzeu, spații ecleziale</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cadrul istoric și artistic ale compozițiilor în arta plastică și religioasă</p> <p>C1.1. Compozițiilor în arta plastică și religioasă în curentele artistice</p> <p>C2. Evidențierea unor biografii ale artiștilor consacrați</p> <p>C2.1. Moduri de interpretare plastică a compozițiilor artiștilor consacrați expuse în antiteză cu metodele plastice moderne</p> <p>C3. Expunerea cadrului geo-politic și religios în analiza diferitelor contexte ale compozițiilor în pictură.</p> <p>C3.1. Impactul curentelor artistice în diferitele spații culturale</p> <p>C3.2. Prezentarea tehnicii, a procedeelelor și a conceptelor plastice ale artiștilor din diferite perioade</p> <p>C3.3 Studii comparative și interpretări</p> <p>C3.4. Formularea conceptului de compoziție plastică în arta vizuală și arta sacră contemporană</p> <p>C3.5. Flexibilitatea de a se adapta atât registrului pictural cât și decorativ, iconografic</p> <p>C3.6. Capacitatea de a diferenția doctrina de bază a fiecărui curent artistic în parte</p> <p>C4. Capacitatea de a realiza o sintetizare a unei abordări anume în compoziția artistică</p> <p>C5. Capacitatea de a realiza replici după compozițiile artiștilor consacrați</p>
Competențe transversale	- CT1. Dobândirea unei conștiințe artistice asumate în creație

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.

7.1 Obiectivul general al disciplinei	La finalul cursului studenții vor cunoaște curentele artistice și conceptele care au stat la baza apariției și evoluției compozițiilor în arta plastică și religioasă
---------------------------------------	---

7.2 Obiectivele specifice	<p>7.2.1. În urma participării efective studenții vor percepe cadrul istoric/geografic/artistic al apariției curentelor artistice</p> <p>7.2.2. Noile noțiuni vor permite studenților să identifice caracteristicile compoziționale ale școlilor de pictură precum și a curentelor artistice</p> <p>7.2.3. Cunoașterea tehnicii, a procedeelelor și a conceptelor plastice ale artiștilor din diferite perioade va constitui primul pas spre înțelegerea practică a compoziției artistice</p> <p>7.2.4. Capacitatea de a realiza o sintetizare a unei abordări anume din compozițiilor marilor artiști</p> <p>7.2.5. Înțelegerea practică a elementelor compoziționale artistice prin realizarea de replici după operele artiștilor consacrați</p> <p>7.2.6. În urma participării efective cunoaște curentele artistice și conceptele care au stat la baza apariției - evoluției compozițiilor în pictură</p> <p>7.2.7. Ultimul și cel mai important pas îl constituie <i>capacitatea de a dobândi acea conștiință artistică asumată în creație</i></p>
---------------------------	---

9. Conținuturi

8.1. Curs: Originile compoziției, tipologii. Arta Bizantină - Pictura monumentală bisericească – studiu comparativ între stilul clasic și tendințele contemporane - Compoziții clasice și contemporane pentru iconostas	Metode de predare	Observații
1. Arta Bizantină: Pictura monumentală bisericească – studiu comparativ între stilul clasic și tendințele contemporane 1.1. Fixarea cunoștințelor prin imagini 1.2. Bibliografie și documentare individuală	Prelegere Videoproiector Bibliotecă Calculator	2 ore fizice Curs teoretic
2. Prezentarea materialului documentar 2.1. Referate la temă 2.2. Schițe 2.3. Selectarea celor mai reprezentative schițe în vederea pregătirii pentru studiul aprofundat	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore fizice Curs teoretic
3. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	2 ore fizice Atelier

4. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
5. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
6 Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
7. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier
8. Arta Bizantină: Compoziții clasice și contemporane pentru iconostas 6.1.Fixarea cunoștințelor prin imagini 6.2. Bibliografie și documentare individuală	Prelegere Videoproiector Bibliotecă Calculator	2 ore fizice Curs teoretic
9. Prezentarea materialului documentar – 9.1.Referate la temă 9. 2.Schițe 9.3.Selectarea celor mai reprezentative schițe în vederea pregătirii pentru studiul aprofundat	Prelegere Videoproiector Bibliotecă Calculator	2 ore fizice Curs teoretic
10. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice Atelier
11. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice Atelier
12. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice Atelier
13. Aplicații practice: Realizarea compoziției	Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	2 ore fizice Atelier

14. Evaluare finală	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice Atelier
8.2 Seminar		
1. Bibliografie și documentare individuală	Dialog, dezbateri Schite Eboșe	1 oră fizică Susținere teoretică
2. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	1 oră fizică Atelier
3. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	1 oră fizică Atelier
4. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	1 oră fizică Atelier
5. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	1 oră fizică Atelier
6. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	1 oră fizică Atelier
7. Bibliografie și documentare individuală	Dialog, dezbateri Schite Eboșe	1 oră fizică Susținere teoretică
8. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	1 oră fizică Atelier
9. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimate Intervenții practice	1 oră fizică Atelier

10. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	1 oră fizică Atelier
11. Bibliografie și documentare individuală	Dialog, dezbateri Schite Eboșe	1 oră fizică Susținere teoretică
12. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	1 oră fizică Atelier
13. Aplicații practice: Realizarea compoziției pe etape progresive	Dialog, dezbateri Prelegere Materiale didactice imprimare Intervenții practice	1 oră fizică Atelier
14. Evaluare	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică Atelier

10. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:

- Bartos, Mihaly, Jenő, *Compoziția în pictură*, Editura Polirom, 2016
- Ailicăi, Cornel, *Introducere în gramatica limbajului vizual*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1982.
- Andreescu, Ana, *Arta cărții. Cartea Românească Veche 1508-1700*, Editura Capitel, București, 2006.
- Buluță, Gheorghe, *Manuscrise miniate și ornate românești în colecții din Austria*, Editura Meridiane, București, 1990
- Fingernagel, Andreas; Gastgeber, Christian, *The most beautiful Bibles*, Österreichische Nationalbibliothek, Editura Taschen, Vienna, 2008.
- Popescu-Vîlcea, G., *Un manuscris al Voievodului Ieremia Movilă*, Editura Meridiane, București, 1984.
- Popescu-Vîlcea, G., *Miniatura românească*, Editura Meridiane, București, 1981.
- Tugearu, Liliana, *Miniatura și ornamentul manuscriselor din colecția de artă medievală românească*, Volumul I: *Manuscrise bizantine și grecești medievale târzii*, Muzeul Național de Artă al României-catalog, București, 1996.
- Barbu, Daniel, *Manuscrise bizantine în colecții din România*, Editura Meridiane, București, 1984.
- Baggley, John, *Icoanele și semnificația lor duhovnicească. Porți spre veșnicie*, traducere de Ioana și Florin Caragiu, Editura Σοφία, București, 2004.
- Bell, Julian, *Oglinda Lumii. O nouă Istorie a Artei*, traducători: Bogdan Lepădatu, Tania Șiperco, Adrian Buz și Valentin Sălăgeanu, Editura Vellant, București, 2007.
- Besançon, Alain, *Imaginea interzisă. Istoria intelectuală a iconoclasmului de la Platon la Kandinski*, Editura Humanitas, București, 1994.
- Biblia sau Sfânta Scriptură Ediție jubiliară a Sfântului Sinod*, tipărită cu binecuvântarea și prefața Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
- Botez, Adriana Crainic, *Istoria Artelor Plastice Antichitatea și evul mediu*, volumul I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.
- Boghiu, Sofian, Arhim., *Chipul Mântuitorului în iconografie*, Editura Bizantină, București, 2001.
- Bunge, Gabriel, Ieromonah, *Icoana Sfintei Treimi a Cuviosului Andrei Rubliov*, traducere și cuvânt înainte de diac. Ioan Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1996.

- Cartianu, Virginia; Dene, Viorica, *Miniatura medievală în Anglia*, Editura Meridiane, Sibiu, 1980.
- Florenski, Pavel, *Iconostasul*, Editura Anastasia, București, 1994.
- Grabar, André, *Le premier art crétien*, Editura Gallimand, Paris, 1986.
- Grabar, André, *Les voies de la creation en iconographie cretienne*, Editura Flamarion, Paris, 1979.
- Gramatopol, Mihai, *Curente și sinteze. Portretul roman în România*, Editura Meridiane, București, 1985.
- Lazarev, V., *Istoria Artei Bizantine*, Volumele I - III, Editura Meridiane, București, 1980.
- Nimigeanu, Viorel, *Pictura biseriilor ortodoxe din Transilvania în secolul XX*, Editura Palimpsest, București, 2010.
- Ozolin, Nikolai, *Iconografia ortodoxă a Cincizecimii*, Editura Patmos, București, 2002.
- Papaioannou, Kostas, *La Peinture Byzantine et Russe Recontre*, Paris, 1965.
- Pavel, Amelia, *Desenul românesc în prima jumătate a secolului XX*, Editura Meridiane, București, 1984.
- Portrete ale Fecioarei*, traducere de Hodorg Ana-Maria, Editura Aquila'93, Oradea, 2006.
- Quenot, Michel, *Nevoia de icoană. De vorbă cu meșterul iconar Pavel Busalaev*, traducere de Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Σοφία, București, 2006.
- Quenot, Michel, *Icoana Fereastră spre absolut*, Editura Enciclopedică, București, 1993.
- Quenot, Michel, *Învierea și Icoana*, Editura Cristiana, București, 1999.
- Quenot, Michel, *Sfidările icoanei. O altă viziune asupra lumii*, traducere de Dora Mezdrea, Editura Σοφία, București, 2004.
- Sendler, Egon, *Icoana chipul nevăzutului*, traducere de Ioana Caragiu, Florin Caragiu și monahia Ilie Doinița Teodosia, Editura Σοφία, București, 2005.
- Ștefănescu, I., D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Editura Meridiane, București, 1973.
- Tarabukin, Nikolai, M., *Sensul icoanei*, traducere de Vladimir Bulat, Editura Σοφία, București, 2008.
- Teodor, Damian, *Implicațiile intelectuale ale teologiei icoanei*, Editura Eicon, Cluj-Napoca, 2003.
- Tristan, Friédérick, *Primele imagini creștine de la simbol la icoană, secolele II-IV*, Editura Meridiane, București, 2002.
- Uspensky, Leonid, Vladimir Lossky, *Călăuziri în lumea icoane*, Editura Sofia, București, 2004.

11. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Curs - Atelier- Seminar-Laborator

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	Verificare pe parcurs	<i>Evaluare frontală pe baza lucrărilor realizate de student</i>	10
	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluarea lucrărilor practice elaborate</i>	60%
11.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	<i>Realizarea unor studii premergătoare temei</i>	10%
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	10%
		<i>Implicare în dezvoltarea temei prin studiu individual</i>	10%
11.6 Standard minim de performanță:	Realizarea studiilor comparative pe baza fișelor de lectură: schițe, eboșe, crochiuri		

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

30 aprilie 2020

Data avizării în catedră

Semnătura director de departament